

Povzetki in zaključki posveta:

1. Definicija zelenih delovnih mest ni enostavna, saj gre lahko za delovna mesta v tako imenovanih »zelenih sektorjih«, ali pa za delovna mesta, ki temeljijo na zmanjševanju okoljskega vpliva in povečani materialni in energetski učinkovitosti. Prav tako je nemogoče razdružiti okoljsko odgovornost, družbeno odgovornost in dobro gospodarjenje.

V principu je možno »ozeleniti« vsa delovna mesta v državi. Zaradi tega je pomembno, da se v vse oblike izobraževanja in usposabljanja da integrirati kompetenco za upravljanje trajnostnega razvoja, ki združuje okoljsko, družbeno in gospodarsko odgovornost organizacij in posameznih delovnih mest.

- **Koncept trajnostnega razvoja vključuje tri vidike ekonomskega, okoljskega in socialnega. Izhajajoč iz tega moramo razviti kompetenco, ki bo dovolj podrobno opredeljevala znanja in spretnosti vseh treh prej omenjenih področij. Kompetenco bi morali smiselno vključevati v vse poklicne standarde tako, da bodo opisi prilagojeni ravni zahtevnosti ter vsebini kvalifikacije. S tem posledično bomo omogočali razvoj trajnostnih veščin pri udeležencih poklicnih izobraževalnih programov in usposabljanj.**
- **Z vzpostavitvijo kompetence za trajnostni razvoj bo možno spremljati kateri vidik te kompetence ima posameznik osvojen in kje se kažejo njegove pomanjkljivosti, na podlagi česar se bo dalo načrtovati dopolnjevanje pomanjkljivo razvitih področij posameznika.**

2. V storitvenih sektorjih kot je energetska obnova stavb, okolju prijazna gradnja ali obnovljivi viri energije za ogrevanje se pojavlja pomanjkanje usposobljenih izvajalcev, kar včasih predstavlja glavni omejitveni dejavnik za širjenje novih tehnologij. Da bi spodbudili investicije podjetij v nova delovna mesta oziroma za dodatno usposabljanje zaposlenih, bi bilo koristno izdelati kredibilne projekcije povpraševanja po zelenih tehnologijah in delovnih mestih v prihodnosti. Na podlagi teh projekcij bi bilo možno načrtovati tudi programe usposabljanja na vseh ravneh, da bi se izognili bodisi presežkom ali pomanjkanju posameznih specializacij.

- **Potrebno je razviti model spremljanja potreb na trgu dela za poklice v storitvenih sektorjih kot so energetska obnova stavb, okolju prijazna gradnja ali obnovljivi viri energije za ogrevanje.**
- **Na nacionalni ravni je potrebno določiti katere tradicionalne poklice želimo nadomestiti z novimi in jih želimo uvrstiti v nacionalno kvalifikacijsko strukturo.**
- **Družbena odgovornost kot eden od vidikov kompetence za trajnostni razvoj zahteva razmislek o prenovi tradicionalno razumljenega koncepta podjetništva in umestitvi le tega v izobraževalne programe (dober primer – »Solčavsko«).**

3. Posvet je pokazal, da zelena delovna mesta predstavljajo pomembno priložnost za zaposlovanje in gospodarski razvoj tudi v Sloveniji. Panoge in sektorji, ki ponujajo proizvode in storitve povezane z varstvom okolja, varstvom narave in trajnostnem razvoju kljub ekonomski krizi rastejo (npr. energetska sanacija stavb, obnovljivi viri energije za ogrevanje, organsko kmetijstvo, industrija povezana z električnimi avtomobili, gozdarstvo in predelava lesa). V Sloveniji že imamo vrsto primerov dobre prakse na področju zelenega gospodarstva in nekateri od teh so bili tudi prikazani na konferenci. Zeleni proizvodi in storitve predstavljajo tudi pomemben delež in priložnost v slovenskem izvozu. Državni razvojni dokumenti v pripravi prav tako dajejo velik

poudarek zelenemu oziroma okoljsko učinkovitemu razvoju. Izvedba teh dokumentov v obdobju 2014 do 2020 bo tako še bolj pospešila rast in diverzifikacijo zelenih delovnih mest, ki bodo spodbujala razvoj proizvodnje in ponudbe trajnostnih tehnologij na domačem trgu.

Zeleni turizem je za Slovenijo prvovrstna trajnostna razvojna priložnost.

- **Potrebno je vključevati in omogočiti večjo vlogo lokalnih skupnosti v načrtovanje, upravljanje in odločanje o nadaljnjem upravljanju in razvoju turizma v njihovem okolju, v partnerskem dogovarjanju vseh ključnih deležnikov.**
- **Mlade in odrasle je potrebno opremiti/usposobiti z generičnimi znanji o trajnosti, s primeri dobrih praks in jih spodbujati za inovativnost.**
- **Na nacionalni ravni je potrebno določiti katere tradicionalne poklice s področja turizma in gostinstva želimo nadomestiti z novimi in jih želimo uvrstiti v nacionalno kvalifikacijsko strukturo.**

Samooskrba s hrano, živilsko predelovalna industrija in trajnostna pridelava hrane. V Sloveniji so odlične možnosti za razvoj ekološkega kmetovanja in s tem tudi predelovalne industrije na področju ekološkega kmetovanja.

- **Potrebno je omogočiti lažji dostop do neobdelanih/zapuščanih kmetijskih površin.**
- **Potrebno je omogočiti razvojno mentorstvo za lastnike oz. najemnike tradicionalnih kmetij.**
- **Potrebno je spodbuditi nastajanja manjših živilsko predelovalnih obratov.**
- **Potrebno je odpravljati nepotrebne birokratske ovire.**
- **Vlagati je potrebno v konstantno osveščanje potrošnikov o prednostih kvalitetne, v Sloveniji pridelane hrane.**
- **Vlagati je potrebno v izobraževanje in usposabljanje vseh, ki se želijo prekvalificirati.**
- **Na nacionalni ravni je potrebno določiti katere tradicionalne poklice s področja živilsko predelovalne industrije želimo nadomestiti z novimi in jih želimo uvrstiti v nacionalno kvalifikacijsko strukturo.**

Gozdno - lesna veriga. V Sloveniji omogočiti ponovni vzpon lesno-predelovalne panoge.

- **Intenzivirati je potrebno trajno gospodarjenje z gozdovi.**
- **Spodbujati je potrebno ustvarjanje trga za lesne proizvode in storitve.**
- **Vlagati je potrebno v konstantno osveščanje potrošnikov o prednostih, ki jih prinaša les.**
- **S krajšimi oblikami izobraževanj in usposabljanj zaposlenim v gozdno lesni verigi posredovati kompetence, ki bodo prinašale trajnostni vidik in dodano vrednost na že obstoječa znanja.**

4. Spodbujanje različnih oblik povezovanja podjetij in institucij znanja (visokošolskih, raziskovalnih in svetovalnih organizacij) na prednostnih tehnoloških in industrijskih področjih, ki izkazujejo potencial in narodno - gospodarske učinke (horizontalno in vertikalno povezovanje, ki zajema celotno vrednostno verigo, za pospešeno komercializacijo novih izdelkov in storitev).

→ Nujno je, da se prioritete v naslednjem obdobju usmerijo v iskanje sinergij med razvojem znanosti, gospodarstva in okolja, da bi lahko s prebojem izboljšali prihodnost in tudi več iztržili.